

ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

☎ 5180 ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ | ул. Черно море № 4
☎ Централна: 06141/41-41 | 06141/41-42 | факс 06141/69 54
✉ obshtina_pt@abv.bg 🌐 <http://www.trambesh.eu/>

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА 2022 г.

Общинският план за младежта е разработен в изпълнение на разпоредбите на чл. 15, ал.3 от Закона за младежта и Националната стратегия за младежта 2021-2030. Националната стратегия разглежда младите българи като „Способни, ангажирани и овластени млади хора, готови да развият своя пълен потенциал и съзнателно да допринесат за развитието на Република България в контекста на европейското семейство и глобалния свят.“ Тя е основният стратегически инструмент за планиране и прилагане на държавната политика за младежта и дефинира нейните основни и специфични цели:

- **Цел 1:** Насърчаване на неформалното обучение;
- **Цел 2:** Насърчаване на заетостта и подкрепата за млади хора, които не учат, не работят и не се обучават;
- **Цел 3:** Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора;
- **Цел 4:** Развитие и утвърждаване на младежката работа в национален мащаб;
- **Цел 5:** Свързаност, толерантност и европейска принадлежност;
- **Цел 6:** Насърчаване на здравословен и природоопазващ начин на живот;
- **Цел 7:** Насърчаване на културата и творчеството сред младите.

Настоящият план изразява актуалните за община Полски Тръмбеш предизвикателства пред младежта и съответните стратегически предложения за преодоляването им. Той цели създаване на възможности за пълноценно развитие на младите хора, изграждане на активна гражданска позиция у тях и включването им в процеса на вземане на решения. Преодоляването на трудностите и работата в екип допринасят за личностното им израстване, което носи усещането, че са направили нещо стойностно и създава самочувствие с което да се почувстват пълноценни граждани

I. ЦЕЛЕВА ГРУПА

Дейностите в плана са насочени към подрастващите и младите хора на възраст между 15 и 29 години, организирани или не в различни структури, без оглед на тяхната расова, етническа, национална, социална и културна принадлежност.

II. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

Едно от основните предизвикателства в реализирането на младежките политики е създаването на ангажираност и мотивация в младите хора да останат да се реализират както на територията на Община Полски Тръмбеш, така и в България. Възникналата световна пандемия от Ковид-19 през 2020 г. изправи обществото пред още по-големи проблеми и изпитания. В тази усложнена ситуация младите хора усетиха много силно негативните последствия на пандемията - от прекъснат учебен процес до дългосрочна необходимост за възстановяване на психичното и емоционалното им здраве. Стремещт на младите към независимост и самореализация ни карат да бъдем отговорни в създаването на стабилен социален и икономически климат.

1. Демографска перспектива

Отново на преден план се наблюдава намаляващият брой на младежи от общината поради липсата на привлекателни възможности за работа и професионално развитие, особено в малките населени места. Пандемията от Ковид-19 също оказва негативно влияние върху демографската реалност. Основната характеристика на младежката общност в община Полски Тръмбеш, както и предизвикателствата пред нея, не са по-различни по-принцип от тези на младежите в национален мащаб.

Община Полски Тръмбеш се характеризира с:

- Намалена раждаемост;
- Отрицателен естествен и механичен прираст;
- Ускорено застаряване на населението - увеличаване дела на хората в над трудоспособна възраст;
- Дефицит на квалифицирана работна сила;
- Миграция към големите градове в страната и в чужбина;
- Обезлюдяване на населените места.

В общината няма добре развито представителство на различни структури и форми на младежки организации. Трудно е да се определи броят на реално пребиваващите младежи, тъй като в различните сезони, той е различен. Една част от младите хора сезонно пребивават и работят в други населени места и в чужбина, друга част целогодишно работят в по-големите градове, където могат да се реализират, но не са сменили адресите си. В условията на динамично развиващо се общество, настъпващите промени и засилващата се миграция на млади хора в чужбина, на преден план излизат дейностите, които да мотивират младите хора да се образуват и реализират в България, да търсят и получават изява, да имат самочувствие на българи и европейци.

2. Образование, формално и неформално учене

В основата на работата с младите хора е неформалното и информалното обучение. Неформалното учене е обучение, което се осъществява чрез планирани дейности (от гледна точка на целите на ученето, времето за обучение), когато има някаква зададена форма на обучение (например отношения между обучавани и обучители). Неформални методи на преподаване и обучение са комуникационни методи: взаимодействие, диалог, посредничество; методи на дейност: опит, практика, експериментиране; социално-фокусирани методи: партньорство, работа в екип, работа в мрежа; самостоятелно насочени методи: творчество, откритие, отговорност.

Информалното учене е учене, което е резултат от ежедневните дейности, свързани с работа, семейство или свободно време, които не са организирани или структурирани по отношение на целите, времето или предоставената подкрепа. Примери за резултати от ученето, придобити чрез информално обучение са умения, придобити чрез житейски и трудов опит: умения за управление на проекти, усвоени чужди езици, межкултурни умения, придобити по време на престой в друга държава, придобити извън работното място умения, доброволчески дейности, културни дейности, спорт, работа с младежи, умения усвоени и чрез дейности в дома, например като грижи за дете и т.н.

За личната реализация на младите хора, за пълноценното им участие в обществения живот, както и за повишаване благосъстоянието на цялото общество е важно доброто образование. Пандемията доведе до налагане на промени и в образователния процес през учебната 2020/2021г. В следствие от наложените протиепидемични мерки образователната система преустрои обучението в онлайн формат. Въпреки това учебните заведения от община Полски Тръмбеш успяват да подготвят ученици, готови да продължат успешно образование си.

Община Полски Тръмбеш разполага с добре разгъната образователна мрежа, която гарантира равнопоставен достъп до образование, в т.ч. и много извънкласни дейности. На територията на общината функционира:

- 1 средно училище - СУ „Цанко Церковски” град Полски Тръмбеш, което е и средишно;
- 2 основни училища - ОУ „Св.Св.Кирил и Методий” с.Раданово и ОУ „ Васил Левски” с.Петко Каравелово;
- 3 детски градини - ДГ „Детски свят” гр.Полски Тръмбеш, ДГ „Незабравка” с.П.Каравелово с изнесена група в с.Куцина и ДГ „ Първи юни” с.Раданово.

Доброто образование е важно условие за личната реализация на младите хора, за пълноценното им участие в обществения живот, както и за повишаване благосъстоянието на цялото общество. Пред образователната система стоят два големи проблема: Първият проблем е свързан с ранното отпадане от образователната система на ученици и незавършено основно образование, а вторият - с невъзможността за реализиране на пазара на труда на високообразовани млади специалисти и отгук с мотивацията им да търсят професионална реализация извън страната.

Ранното отпадане на учениците от образователната система, липсата на завършено основно или средно образование са основни фактори, в резултат на които се стига до младежко социално изключване. Проблемите в образователната система оказват пряко влияние върху избора на младежите за бъдещето им кариерно развитие и професионалната реализация в живота.

Възможностите за професионално развитие, достъп до качествено образование и участие в местното самоуправление са само част от приоритети, които си поставят държавата и общините, за да подкрепят личностното развитие и успешната реализация на младежите.

3. Младежка заетост

Включването на младите хора на пазара на труда е ограничено, поради това че нямат практически и трудов опит по придобитата специалност, както и от факта, че малко работодатели инвестират в обучението и квалификацията на младите работници и служители. Младите хора се чувстват демотивирани от предлаганото заплащане, както и от условията на работа. Темата за тяхната реализация след завършване на средното им образование е чест предмет на дискусии в часовете на класа, тъй като възможностите за професионална и личностно осъществяване на територията на общината са ограничени, поради липса на работеща икономика.

В условията на пазарна икономика от най-важно значение за младите хора е предстоящата им трудова и социална реализация. Младежите в трудоспособна възраст напускат общината, за да търсят реализация в по-големите градове и чужбина, а младите живеещи, на територията на общината в по-голямата си част са ученици.

Община Полски Тръмбеш противодейства на нарастващата се младежка безработица, като пристъпва към мерки за подкрепа на създаване на работни места, чрез включване в Национални програми за заетост. Проблем е, че програмите са с краткосрочен характер, а по-важно е в дългосрочен план да се създадат устойчиви работни места.

Причините за младежка безработица могат да се обединят в няколко аспекта:

- дисбаланс между реалното търсене на пазара на труда и младежите с определено професионално направление;
- занижено равнище на професионална квалификация, дължащо се на слаба практическа подготовка и ниска информираност;
- слабо търсена или неточна професионална ориентация;
- липсата на трудов опит, който е основен фактор за всеки работодател при подбор на кадри;
- демотивация от предлаганото заплащане при несъобразяване или пренебрегване на дадената квалификация;
- малко на брой работодатели инвестират в обучението и квалификацията на младите работници и служители;

Националната политика на заетостта предлага специални мерки за заетост на младежите, включващи:

- информация и услуги за професионално ориентиране и обучение;
- квалификация и преквалификация;
- помощ при започване на работа чрез субсидирани схеми на заетост.

По данни на Бюрото по труда/БТ/ в Община П.Тръмбеш към 01.01.2022 година на трудовата борса са регистрирани 37 лица на възраст до 29 години. От тях: 7 са с начално и по ниско образование, 8 са с основно образование, 17 са със средно образование и 5 с висше образование.

По рискови групи: няма регистрирани в БТ младежи с намалена работоспособност. Има регистрирана 1 майка с деца до 3 години.

показатели	всичко	По образование				По рискови групи		
		висше	средно	основно	начално и по-ниско	с намалена работоспособност	Майки с деца до 3г.	Самотни родители
Регистрирани младежи	37	5	17	8	7	0	1	0
от тях жени	18	3	7	5	3	0	1	0
до 19 г.	5	0	3	1	1	0	0	0
от тях жени	3	0	2	1	0	0	0	0
от 20 до 24г.	11	0	8	3	0	0	0	0
от тях жени	2	0	1	1	0	0	0	0
от 25 до 29г.	21	5	6	4	6	0	1	0
от тях жени	13	3	4	3	3	0	1	0

През 2021 г. насочените младежи в общината от Бюрото по труда са:

- на първичен пазар - 55 лица;
- по МЗ по НПДЗ – 1 лице;
- по ПЗ по НПДЗ – 6 лица;
- по ОП"РЧР" – проект „Заетост за теб" – 10 лица ;

4. Икономическа активност и предприемачество

Голяма част от младежите напускат Община Полски Тръмбеш и намират постоянна работа в чужбина, това са младежи между 15 и 29 години, жители на селата, ниско квалифицирани и безработни, основно представители на малцинствата. Друга част от младото население със средно или висше образование се насочват към по-големите областни градове на страната с цел намиране на по-добри възможности за реализация.

По отношение на икономическата активност може да се твърди, че предприемаческата култура и инициативност на младите хора са в начален етап. Те се нуждаят от по-голяма подкрепа както при стартирането, така и при развиването на самостоятелен бизнес, въпреки добрите практики и модели по проекти и програми, които ги насърчават.

Предприемаческата култура сред младежите все още не е добре развита. Сред основните причини са липсата на стартов капитал, непознаване на бизнес средата, ясна и устойчива визия за развитие в краткосрочен план и др.

5. Достъп до информация и услуги

Достъпът до информация е много важен фактор за развитието на всяка личност. Познаването на информационните технологии дава предимство на тези, които ги ползват, за осведомяване в областите представляващи интерес.

Информационни услуги за младежи предоставят Дирекция „Бюро по труда“, Дирекция „Социално подпомагане“, Общинска администрация, читалищата и библиотеките в населените места.

Община Полски Тръмбеш има изградена добра културна инфраструктура – обществени библиотеки към всички читалища и един Исторически музей. Чрез предлагането на разнообразна информация те подпомагат хората да участват компетентно при обсъждането и вземането на решения по ключови проблеми. Читалищните библиотеки осигуряват допълнително възможности за максимален достъп и обмен на информация, непрекъснат достъп до интернет и различни виртуални услуги за младите хора от малките населени места в

общината, а някои от тях са и в проекта „Глобални библиотеки“. Градската библиотека се посещава от читатели с разностранни интереси и нужди. Те получават търсената информация и са обслужвани в различните отдели на библиотеката. Библиотеката е оборудвана с компютърни конфигурации, принтери, мултимедия и др.

Младите хора са белязани от епохата на новите информационни технологии. Те общуват повече в социалните мрежи и като че ли предпочитат посредствения чрез технологии контакт пред директния, „лице в лице“. Социалните мрежи са естествена за тях среда, в която създават контакти, търсят и споделят информация, общуват с приятели.

6. Гражданска активност

Наложените протиепидемични мерки във връзка с пандемията от Ковид-19 през 2020 г., доведе до един период на ограничаване на събиранията и контактите между хората. Въпреки това социалните мрежи и онлайн средата останаха отворени за изразяване на гражданските позиции. Този начин на общуване, разбира се, не е чужд за младите хора, дори е предпочитан начин за изявяване. Участието на младите хора в процеса на взимане на решения по проблеми и въпроси, важни за тяхното бъдеще, членството им в различни младежки организации, включването им в различни инициативи допринасят за социалното и трудовото им развитие.

7. Социално включване на младите хора

Дирекция „Социално подпомагане“ провежда държавната политика в областта на социалното подпомагане, закрилата на детето, рехабилитацията и социалната интеграция на хората с увреждания на територията на Община Полски Тръмбеш в това число и младежи до 29 години.

Социалните услуги са ключов фактор за ефективно социално включване и участие в живота на обществото на младежи и девойки. Целта е ограничаването на социалната изолация, в която се намират младежите и девойките в неравностойно положение, предоставяне на грижа в среда, заместваща семейната и създаване на условия за цялостно обслужване и задоволяване на основните жизнени потребности през деня.

В град Полски Тръмбеш работи Център за обществена подкрепа, който предоставя услуги на нуждаещите се от Община Полски Тръмбеш. Дейностите му се осъществяват по закони, правилници, методики, правила и процедури за работа с деца и младежи в неравностойно социално положение, деца и младежи в риск, от социално слаби семейства, с увреждания и други.

Социалните услуги в Община Полски Тръмбеш се предоставят в следните структури:

- Център за социална рехабилитация и интеграция
- Център за обществена подкрепа
- Домашен социален патронаж
- По проекти се предоставят социалните услуги «Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания» и «Приемна грижа»

8. Здравословен начин на живот

Здравното състояние на лицата, принадлежащи към младежките общности се определя от състоянието и тенденциите на демографските процеси, заболяемостта, рисковите фактори, физическото развитие и самооценката на здравето, които са характерни като цяло за нацията.

Основна предпоставка за здравословния начин на живот на младите хора е създаването на условия за физическо възпитание и спорт. Наложените протиепидемични мерки затвориха спортните клубове, танцовите състави, места за активно движение и др. Всичко това оказва негативни последици върху физическото състояние на голяма част от хората, най-вече и на подрастващите

В учебните и детските заведения на територията на общината има изградени здравни кабинети и обособени здравни кътове, където се обслужват децата и учениците от детски градини и училищата. Като цяло здравословното състояние на младежите в общината е добро. Някои аспекти предизвикват особена загриженост, а именно въпросите на храненето, физическата активност, сексуалното и психичното здраве.

На територията на общината има сформирани клубове по различните видове спорт. Младите хора имат възможност да спортуват активно при изявиено желание от тяхна страна, според личните им предпочитания. Чрез различните спортни занимания те развиват ценни физически и психически качества, осъществява се превенция на заболявания, както и превенция на противообществените прояви и престъпността.

Общината разполага със стадион, футболни игрища, писта за лекоатлети, детски площадки, както и фитнес уреди на открито в градския парк. Чрез спортни занимания основно в училищата, младите хора развиват ценните физически и психически качества, осъществява се превенция на заболявания, както и вид превантивни мерки срещу противообществените прояви и престъпността.

Основните приоритетни цели в Община Полски Тръмбеш продължават да са :

-ограничаване разпространението и профилактика на основните рискови фактори, свързани с начина на живот

-ограничаване разпространението и профилактика на хроничните неинфекциозни болести

-ограничаване, намаляване и ликвидиране вредното въздействие на факторите на средата върху здравето

-профилактика на инфекциозните заболявания с регионално и национално значение – туберкулоза, СПИН

-ограничаване рисковите фактори, свързани с храненето, които могат да доведат до възникване на хранителен дефицит

Основна цел на Община Полски Тръмбеш е подобряване качеството на живот и на достъпа до здравни услуги и услуги за социално включване на млади хора, които са в частична или пълна невъзможност за самообслужване и са в риск от социална изолация, чрез което да се създадат условия и подкрепа за ефективно упражняване правото им на независим живот.

9. Младежка престъпност

Недоброто икономическо състояние и слабата икономическа заетост, недостатъчното възпитателно въздействие спрямо малолетните/непълнолетните лица и ниската ефективност на наказателното правораздаване са доминиращите криминогенни фактори през последните години.

През последните години, в Община Полски Тръмбеш се запазва общия брой на малолетните/непълнолетните извършители и броя на извършените противообществени прояви и престъпления.

Като относително най-голям дял от всички извършени престъпления от малолетни и непълнолетни остават кражбите и хулиганските прояви. Най-често чрез противозаконни деяния младежите се опитват да разрешават имуществени и парични проблеми.

Превенцията на правонарушенията сред подрастващите остава основна цел в дейността на общинската комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните. Дейността на комисията, съгласно ЗБППМН е насочена предимно към обхващане, проучване и превенция на противообществените прояви и приобщаване към дейности, които спомагат за нормалното развитие и възпитание на децата. През 2021г. са разгледани 25 възпитателни дела на деца, извършили противообществени прояви.

III. СТРАТЕГИЧЕСКИ И ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА

Стратегическа цел 1. Насърчаване на неформалното обучение.

Оперативна цел:

- Създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за качествено неформално обучение на младите хора.

Стратегическа цел 2.Насърчаване на заетостта и подкрепата за млади хора, които не учат, не работят и не се обучават (NEETs).

Оперативна цел:

- Насърчаване на заетостта и обхващане на младите хора във форми на образование.

- Разработване и прилагане на услуги за социално включване на младежи от групата NEETs.

Стратегическа цел 3. Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора.

Оперативна цел:

- Повишаване на нивото на гражданска ангажираност на младите хора.

Стратегическа цел 4. Развитие и утвърждаване на младежката работа на ниво община.

Оперативна цел:

- Създаване на механизъм за разпознаване и развитие на младежка работа и разпространението ѝ.

Стратегическа цел 5. Съвръзаност, толерантност и европейска принадлежност.

Оперативна цел:

- Насърчаване на социалното включване на младите хора от уязвими групи;
- Насърчаване на толерантност и ненасилие, превенция на агресия сред младите хора, включително и в онлайн пространствата;
- Засилване на чувство за принадлежността към ЕС и споделяне на европейските ценности;

Стратегическа цел 6. Насърчаване на здравословен и природоопазващ начин на живот.

Оперативна цел:

- Създаване на условия и насърчаване на младите хора към здравословен начин на живот, здравословно хранене, физическа активност и спорт;
- Превенция на проблеми, свързани с психичното здраве на младите хора;
- Превенция на проблеми, свързани със сексуалното и репродуктивно здраве на младите хора; Постигане на осъзната промяна в мисленето и поведението на младите хора по отношение на опазване на околната среда;

Стратегическа цел 7. Насърчаване на културата и творчеството сред младите.

Оперативна цел:

- Повишаване на достъпа до култура и нивото на културно участие на младите хора;
- Насърчаване на лични творчески умения.

IV. ДЕЙНОСТИ

1. Проучване мнението и нагласите на младежите
2. Разработване и разпространение на информационни материали
3. Предоставяне на актуална, систематизирана и достъпна информация
4. Организиране на общински информационни кампании
5. Насърчаване на самоорганизирането на младите хора
6. Насърчаване към образование и обучение
7. Осигуряване на ефективен достъп до образование, обучение и информация на младежите в малките населени места и селските райони
8. Насърчаване на междуетническото и межкултурното опознаване, толерантност и диалог
9. Насърчаване на работодателите да осигуряват възможности за повишаване на квалификацията на своите служители

V. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Изключително важно за ефективното изпълнение на плана е координацията и оперативното взаимодействие между:

- Общинска администрация
- Дирекция “Социално подпомагане”

- Дирекция “Бюро по труда”
- Училища
- Читалища
- Регионално управление на образованието
- Министерство на образованието и науката
- Други институции

VI. ДЕЙСТВИЯ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОБЩНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

Мониторинг на текущото изпълнение на дейностите извършва отдел „Социална политика, образование и култура”.

Общинският план за младежта е разработен като отворен документ, който може да се актуализира, допълва и изменя.

VII. ПУБЛИЧНОСТ

Общинският план за младежта е стратегически документ за разработване на конкретни мерки за работа с младите хора, за тяхното развитие и реализация. Той ще бъде публикуван на страницата на Община Полски Тръмбеш.